

ΚΑΣΤΟΡΙΑ, Κυριακή 27.3.2016

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΕΒΡΑΙΩΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ κ. Μόρις ΜΑΓΡΙΖΟΥ

- *Κυρία Πρόεδρε,*
- *Αγαπητοί Φίλοι της Καστοριάς,*

Με ιδιαίτερη χαρά βρίσκομαι σήμερα εδώ, στη γραφική Καστοριά, εκ μέρους του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, που εκπροσωπεί όλους τους Εβραίους της χώρας μας.

Κατ' αρχήν **Ευχαριστώ και Συγχαίρω** το Ινστιτούτο Έρευνας & Πολιτισμικής Κληρονομιάς «Αννα Ραδηνή» για την πρωτοβουλία να τιμήσει τη μνήμη των Εβραίων της Καστοριάς. Ιδιαίτερη αναγνώριση χρειάζεται στον ρόλο της κυρίας Ζορπίδου, η οποία - ήδη από πέρυσι, που για πρώτη φορά διοργανώθηκε αυτή η συμβολική εκδήλωση- αγκάλιασε και στήριξε την ιδέα και την κατέστησε πλέον θεσμό.

Τέτοιες πρωτοβουλίες είναι σημαντικές και αναγκαίες για την κοινωνία του παρόντος και για εκείνη του μέλλοντος. Για εμάς και τα παιδιά μας, για να γνωρίσουν τις ρίζες και να χτίσουν το μέλλον τους. Ένα μέλλον που πρέπει να είναι γεμάτο πρόοδο και ανάπτυξη, μακριά από μίσση και διακρίσεις.

Είμαι πολύ συγκινημένος που περπάτησα και πάλι στα σοκάκια όπου άφησε τα χνάρια της η κάποτε ακμάζουσα Εβραϊκή Κοινότητα της Καστοριάς.

Παράλληλα, θέλω να εκφράσω την εκτίμηση του Ελληνικού Εβραϊσμού προς τους διακεκριμένους ομιλητές που είναι μαζί μας σήμερα, τον καθηγητή κ. Πάνο Τσολάκη και τον συγγραφέα κ. Θρασύβουλο Παπαστρατή, οι έρευνες και τα βιβλία των οποίων αποτελούν πραγματικά πολύτιμα αποκτήματα για την προβολή και τεκμηρίωση της ιστορίας της Καστοριάς.

Πριν κλείσω αυτήν την εισαγωγή θα ήθελα να αναφέρω ορισμένα στοιχεία που μιλούν από μόνα τους για την ιστορία αυτής της τιμημένης πόλης και τις σχέσεις των Καστοριανών Εβραίων και Χριστιανών:

- **Από τον 10^ο αιώνα** καταγράφεται εβραϊκή παρουσία εδώ στην Καστοριά.
- **Φωτισμένοι Ραββίνοι**, με παγκόσμια φήμη -όπως ο Τοβία μπεν Ελιέζερ- έζησαν εδώ.
- **«Καστοριά»** ονομαζόταν τμήμα της συνοικίας **Μπαλατά της Κωνσταντινούπολης** -για μια μεγάλη περίοδο κατά τον 15^ο αιώνα- ύστερα από την εγκατάσταση εκεί αριθμού Καστοριανών Εβραίων, που ονόμασαν την συναγωγή που έχτισαν εκεί με το όνομα της αγαπημένης γενέτειράς τους.
- **Το 1830** χτίστηκε η τελευταία Συναγωγή «Μπεθ Καλ».
- 900 Εβραίοι ζούσαν στην Καστοριά πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.
- **Τη νύχτα της 24ης Μαρτίου 1944** συλλαμβάνεται ο εβραϊκός πληθυσμός της πόλης και φυλακίζεται στο Γυμνάσιο Θηλέων.
- **763 άνθρωποι** εκτοπίζονται με φορτηγά στη Θεσσαλονίκη και από εκεί στα ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης Άουσβιτς-Μπίρκεναου,
- **ΜΟΝΟ 35 θα επιζήσουν!**
- **Το 1996**, η πόλη αφιέρωσε στη μνήμη των αφανισμένων Εβραίων της το **Μνημείο Ολοκαυτώματος** (το οποίο επισκεφθήκαμε προηγουμένως, καταθέτοντας ευλαβικά στεφάνια), και το οποίο βρίσκεται σε πανοραμικό σημείο, με υπέροχη θέα στη λίμνη.

Θα τελειώσω, με την επιγραφή που βρίσκεται δίπλα στο Μνημείο Ολοκαυτώματος, από γράμμα της Ρεγγίνας Κοέν στη φίλη της Τασία, λίγο πριν την εκτόπιση:
«Τασίτσα μου,
Όταν διαβάσεις αυτά τα λόγια δεν θα υπάρχω πια στη ζωή. Θα μ' έχει φάει η ξενιτιά.
Χύσε για μένα ένα δάκρυ, αν ζω ή αν πεθάνω» ...

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ